

Francesc Tusquets Trias de Bes

*President de l'Acadèmia de Jurisprudència
i Legislació de Catalunya*

*«Un bon jurista ha de tenir
principis ètics, una bona
formació jurídica i una bona
cultura humanística»*

Entrevista

Francesc Tusquets Trias de Bes

President de l'Acadèmia de Jurisprudència
i Legislació de Catalunya

Premi Puig Salellas 2025

Francesc Tusquets Trias de Bes és llicenciat i doctor *cum laude* en Dret per la Universitat de Barcelona. Advocat en exercici des de 1971, ha desenvolupat una llarga carrera professional especialitzada en Dret Civil i Mercantil, i ha combinat l'exercici de la professió amb una àmplia tasca acadèmica i institucional.

Des de l'any 2020, és president de l'Acadèmia de Jurisprudència i Legislació de Catalunya, institució en què prèviament va ocupar els càrrecs de vicesecretari (2013-2016) i secretari (2016-2020).

En l'àmbit universitari, Tusquets ha estat professor de Dret Mercantil a la Universitat Autònoma de Barcelona (1971-1975), a l'IE University (1978-1980) i a la Universitat de Barcelona, primer com a professor associat (1992-2003) i posteriorment com a professor titular de Dret Mercantil (2003-2018). Així mateix, és col·laborador acadèmic de l'Institut d'Estudis Financers i professor col·laborador de l'Escola Judicial.

És autor de quatre llibres i nombrosos articles publicats en revistes jurídiques, centrats en matèria de dret de societats, dret bancari i el mercat de valors, arbitratge i dret concursal. D'altra banda, entre el 2010 i el 2020 va ser director de la revista *Anuari de Justícia Alternativa — Dret Arbitral*.

Al llarg dels anys ha ocupat diversos càrrecs institucionals corporatius, entre els quals el de vocal del Tribunal Arbitral de Barcelona (2009-2022), membre de la Comissió Econòmica de l'Il·lustre Col·legi de l'Advocacia de Barcelona (2005-2009) i membre numerari de la International Law Association (1973-1985). A més, ha estat vocal de la Comissió de Codificació de Catalunya entre el 2003 i el 2004, i, de nou, des del 2020 fins a l'actualitat. Així mateix, és secretari del Consell d'Administració de diverses societats mercantils.

Tusquets és, a més, membre nat del Patronat de la Fundació del Col·legi Notarial de Catalunya, de la Fundació Roca Sastre i de la Fundació Pau Casals.

La seva llarga trajectòria professional el va dur a ser distingit, el desembre del 2025, amb el XVII Premi Puig Salellas, el guardó més important que atorga anualment el Col·legi Notarial de Catalunya.

En quin moment decideix estudiar Dret?

Té part de tradició familiar. El meu pare era enginyer, però el meu avi, els meus oncles i els meus cosins grans havien estudiat Dret. Al col·legi, a quart, abans d'escollir si volies estudiar Ciències o Lletres, es feia la revàlida. Em van fer un test psicològic i el resultat va ser que estava inclinat al Dret i a ser advocat.

D'altra banda, jo sempre he tingut una tendència al sentit de la justícia, l'ètica i la protecció dels més febles. Segurament tot això em va influir al fet que des dels 14 o 15 anys ja tingués clar que estudiaria Dret.

Va estudiar a la Universitat de Barcelona. Quins records té d'aquesta etapa?

Vaig estudiar Dret a la segona meitat dels anys 60, en una època convulsa, però guardo molt bons records. La Universitat de Barcelona era excepcional, amb un ambient social, cultural i polític molt interessant. Allà vaig tenir grandíssims professors, com Octavio Pérez-Vitoria o Àngel Latorre.

Quan vaig acabar la carrera, vaig compaginar l'exercici de l'advocacia amb la docència universitària i, uns anys més tard, vaig decidir fer la tesi sobre un tema de dret societari. Aprofitava el temps lliure que tenia els caps de setmana per fer-la, i així em vaig doctorar.

Cita la gran excepcionalitat de molts dels professors que va tenir a la universitat en aquell moment. Considera que és deixeble d'algun d'ells?

El professor Rafael Jiménez de Parga va ser el meu mestre, però ell va arribar a Catalunya quan jo ja havia acabat la carrera, i vam coincidir a la Universitat Autònoma de Barcelona. Just quan vaig acabar la carrera, es va crear la Facultat de Dret de la UAB i jo vaig formar part del claustre constituent, i en vaig ser un dels primers professors.

Dels professors de la carrera, de qui m'emporto un millor record és del professor Villavicencio, que va ser professor meu els quatre anys de l'assignatura de Dret Civil.

Quin és el seu veredict sobre l'evolució dels plans d'estudi a les Facultats de Dret i sobre la salut del sistema educatiu avui dia?

Des que jo vaig estudiar, els plans d'estudi han anat evolucionant, lògicament, i en especial després del pla Bolonya.

Considero que són importants, però encara més importants són qui els apliquen, és a dir, els professors. Les facultats de Dret a Barcelona sempre han tingut un bon professorat. Per tant, jo vull destacar la seva tasca.

Un dels debats freqüents a la societat és el salt de la universitat al món professional, ja que es percep que el món acadèmic ha d'estar més connectat amb la part pràctica. Ha vist alguna evolució en els darrers anys?

La Facultat de Dret com a tal forma juristes, i l'exercici de l'Advocacia és diferent, com ho és el del Notariat o el de jutge.

Els quatre darrers anys de la meua vida com a professor de la Facultat de Dret, precisament, em vaig encarregar del Màster d'Accés a la Professi3, ja que era dels pocs professors que al mateix temps exercia la professi3. Jo sempre comparava el màster amb les autoescoles. Les autoescoles t'ensenyen a conduir o a aprovar l'examen? En el cas del màster, és el mateix. T'ha d'ensenyar a ser advocat o a superar l'examen? Per part meua, he intentat ensenyar a ser advocat.

La transformaci3 tecnol3gica és un dels grans reptes de totes les professions, entre les quals hi ha el Dret. En què consisteixen aquests reptes?

La tecnologia és un instrument que hem de saber aplicar i fer servir, però també li hem de donar la importància que té.

Com a anècdota, fa un any em van convidar a participar en un f3rum empresarial, on el principal ponent era un professor d'informàtica parlant d'Intel·ligència Artificial. En la seva ponència, va afirmar que un advocat mediocre amb Intel·ligència Artificial es converteix en un bon advocat. Jo li vaig dir «no, perdona, un advocat mediocre amb Intel·ligència Artificial no serà un bon advocat. Potser tindrà una oficina més ben organitzada o guanyarà més diners, però continuarà sent un advocat mediocre.»

Ha desenvolupat gran part de la seva traject3ria com a professor de Dret Mercantil, tenint al capdavant futurs juristes. Com creu que ha de ser un bon jurista al segle XXI?

Per a mi, un bon jurista ha de tenir principis ètics, una bona formaci3 jurídica i una bona cultura humanística, que és una de les meves obsessions. A més, ha de ser treballador i esforçar-se. De fet, ha de tenir els mateixos principis que fa uns quants anys. Finalment, també és important tenir sentit de l'adaptaci3.

Des del 2020 és president de l'Acadèmia de Jurisprudència i Legislaci3 de Catalunya, una instituci3 amb més de 180 anys d'hist3ria. Com ha canviat l'Acadèmia al llarg dels anys?

Estem molt orgullosos dels precedents del segle XVIII i de la constituci3 de l'Acadèmia l'any 1840. Sempre presumim d'antiguitat, ja que és un valor, però som conscients que ens hem de saber adaptar i treballar perquè l'Acadèmia sigui més reconeguda i la nostra feina sigui més visible.

I crec que també és una qüestió de totes les acadèmies catalanes existents, com la de Medicina, Farmàcia, Belles Arts o Ciències econòmiques. Són un total de dotze acadèmies, ordenades per antiguitat, entre les quals l'Acadèmia de Jurisprudència i Legislaci3 de Catalunya se situa al cinquè lloc.

Totes estan aglutinades per un òrgan, en què la presidència va rotant, seguint l'ordre cronol3gic.

En un ambient total de digitalitzaci3, hi ha una mica de desafecci3 de la gent jove cap a les institucions antigues. Quines mesures es prenen des de l'Acadèmia per arribar a les noves generacions?

Tenim una pàgina web per fer-nos conèixer que s'actualitza periòdicament. Precisament, el responsable de fer-ho és Enric Branc3s, notari, ara ja jubilat, de Girona.

De fet, tenim el compromís de la Generalitat d'ajudar-nos a fer-nos

més coneguts, ja que les dotze acadèmies catalanes són poc conegudes per la ciutadania en general i, especialment, pels joves. Les petites subvencions que ens dona la Generalitat van en funció de projectes que ajudin a fer més visible l'activitat de l'Acadèmia.

I com a president de l'Acadèmia, quin és el seu balanç al voltant de la salut de la llengua catalana en l'àmbit jurídic?

L'Acadèmia té un pressupost molt reduït i, per tant, en aquest punt la nostra influència és molt petita. No obstant això, un percentatge molt significatiu dels nostres treballs és en català.

És curi3s perquè a vegades es fa un discurs d'ingrés en català, però la resposta és en castellà, i viceversa. Però sempre hem estat capaços de compatibilitzar i coordinar tots dos idiomes.

Tradicionalment, l'Acadèmia ha estat molt vinculada a l'Il·lustre Col·legi de l'Advocacia de Barcelona, però avui dia compta amb la presència consolidada del Notariat.

L'Acadèmia ha esdevingut una instituci3 pluriprofessional. Una de les nostres virtuts és que entre els acadèmics hi ha advocats, notaris, jutges, registradors, professors universitaris... És una de les coses que ens enriqueix a tots nosaltres.

Amb el Notariat, especialment, hi ha una relaci3 molt estreta. En total, formen part de l'Acadèmia set notaris, comptant la recent incorporaci3 de Raquel Iglesias, vicedegana del Col·legi Notarial de Catalunya i primera notària dona a ser acadèmica, i Àngel Serrano, notari de Barcelona.

Des de la restauraci3 de l'Acadèmia després de la guerra, l'any 1954, fins ara, hi ha hagut dotze presidents, quatre dels quals han estat notaris: Ramón María Roca Sastre, Lluís Figa Faura, Robert Follia i Camps i Lluís Jou i Mirabent.

Va ser guardonat amb el Premi Puig Salellas 2025, el guardó més important que atorga el Col·legi Notarial de Catalunya.

És un grandíssim honor i estic molt agraït al Col·legi Notarial per la concessió del premi. Estic ple d'orgull i satisfacció, d'una banda, pel nom de Puig Salellas, que va ser un jurista, un notari i un personatge molt important en la societat civil catalana. D'altra banda, perquè jo sempre he tingut amb el Notariat català molt bona relació. A més, els premiats que m'han precedit són de gran nivell, molts d'ells acadèmics i bons amics.

Amb l'aprovació de tots els llibres del Codi civil de Catalunya s'ha aconseguit un codi obert, modern, de nova generació, que regula pràcticament totes les matèries de què té competència Catalunya. Quins són els reptes principals actuals des del punt de vista del dret privat català?

Veus molt més autoritzades que la meva, amb més criteri, coneixement i experiència, han dit que el Codi civil de Catalunya és un dels més moderns i actuals del món. Per descomptat, hi estic totalment d'acord.

Cal anar avançant i encara hi ha alguns temes pendents. Ara mateix, estem esperant una llei d'arrendaments

urbans catalana, que seria una de les qüestions que realment caldria tirar endavant.

En un món on el «nou llatí» anglosaxó s'ha apoderat del terme «llengua franca», quina és la seva postura davant de la globalització del dret privat i «l'aparent» renúncia del sistema europeu continental romanista amb l'acceptació de figures, de règim i terminologia inherents al *Common Law*? Quina és la seva postura en la visibilitat a Catalunya de figures com el *trust*?

Hi estem oberts. El dret és sobretot convivència. Hem de saber

conviure, però sense caure en el papanatisme.

Pel que fa al *trust*, jo diria dues coses. Una, tal com va dir el professor Garrigues, no podem importar institucions jurídiques estrangeres com qui importa tractors. Per a qui vulgui aprofundir una mica més, com a acadèmic, recomano a la gent interessada que llegeixi el llibre de la nostra companya Cristina González-Bellfus, catedràtica de Dret Internacional Privat a la Universitat de Barcelona, sobre el *trust*.

Com valoraria, en l'àmbit econòmic i mercantil, el moment en què vivim actualment?

La veritat és que estem vivint temps difícils i convulsos. M'agradaria citar Tony Judt, historiador britànic que va morir fa uns 15 anys, qui va dir «desgraciadament, s'està convertint en una cosa habitual reduir l'experiència humana a la vida econòmica. Hem de lluitar contra això». És important tenir present aquest principi.

Nosaltres, com a juristes, hem de procurar dignificar la importància del Dret i de la cultura, i no deixar-nos portar per l'economia, és a dir, no reduir-ho tot als diners.

Per acabar, com és i com hauria de ser la justícia en el segle XXI?

Ens trobem també en un moment difícil, amb qüestions que ens preocupen, com el *lawfare*. Les professions jurídiques han de lluitar i treballar per aconseguir una millor dignificació del Dret i que la ciutadania en general en reconegui la importància, perquè, en definitiva, no és més que el conjunt de regles que ens han donat per poder conviure.

Tot i que els temps no siguin els millors, cal ser optimistes i, des de l'Acadèmia, hem de lluitar i treballar juntament amb totes les professions jurídiques. ■

